

Twitter Thread by [Elis Bektaš](#)

Elis Bektaš

[@elisbektas](#)

Ho-koš-po-koš pr-de ko-koš i-ma jed-na mod-ra rje-ka

Prije pola stoljeća svijet je još uvijek bio dobri stari svijet u kom se znalo kako šta funkcioniše i šta je čija zadaća. Uslijed nepostojanja globalne informatičke mreže čeljad je saznanja o svijetu dobijala putem škole,

zatim putem medija, te putem zanimljivih a beskorisnih sadržaja kao što su umjetnost i kultura, mada ni običnoj i profanoj zabavi ne bi bilo pošteno oduzet tu edukativnu dimenziju. Kultura, umjetnost i zabava podučavale su čeljad onome za šta škole nisu imale vremena kao i onome

što nije bilo od suštinskog značaja za pravilnu izgradnju proletera, inokosnog poljoprivrednog proizvođača i poštenog inteligenta.

Tako je Mak Dizdar morao napisati svoju čuvenu pjesmicu u kojoj je objasnio gdje se nalazi Modra rijeka. Pošto se u nas poezija ipak više piše nego

što se čita, ta je korisna informacija ostala nepoznata većem broju čeljadi, pa su zato Indeksi odlučili uglazbit Modru rijeku i tako informaciju o njenoj zemljopisnoj lokaciji učiniti dostupnom širokim radnim masama. Mi smo onda svi naučili tu pjesmicu i mogli smo u svako doba

dana i noći, pa čak i nakon četiri do šest ispijenih piva, ko iz topa ispucati sve što znademo o Modroj rijeci. A znali smo uglavnom dvije stvari.

Pod jedan smo znali da se ona nalazi iza gore iza dola iza sedam iza osam i još huće i još luće preko mornih preko gorkih preko gloga

preko draće preko žege preko steg preko slutnje preko smutnje iza devet iza deset tamo dolje ispod zemlje i onamo ispod neba i još dublje i još jaće iza šutnje iza tmaće gdje horozi ne pjevaju gdje se ne zna za glas roga i još huće i još luće iza uma iza boga. A pod dva smo

znali da nama valja preko rijeke, mada nam nikad nije do kraja i na uvjerljiv način objašnjeno što nam valja preko nje, a da ne govorimo o tome što nikad niko nije pomenuo ima li na njoj mostova i gdje se nalaze ili je moramo forsirati čamcima a možda čak i preplivat, ko Šabo što

je u Zenici preplivao decembarsku Bosnu.

Danas je sve to, međutim, znatno jednostavnije, dovoljno je u gugl ukucati blue river i pogledati šta vikipedija na engleskom kaže o tome. A kaže da ima čak trinaest modrih rijeka na dunjaluku, od kojih svaka može bit ona Dizdarova, mada

bih se ja lično smio opkladiti da je Mak napisao pjesmicu o onoj Modroj rijeci na Novom Zelandu, a kao dokaz tom uvjerenju iznosim to što ja ne znam za hula i lula mjesto od onog koje se zove Aotearoa. Povrh svega, svakom je poznato da horozi na Novom Zelandu ne pjevaju već

kukuriču i da horozi pjevaju samo u Sarajevu, osim kad idu na turneju ili na Evroviziju pa tad i druga mjesta imaju priliku čut raspjevane horoze.

Ali nemojte pretjerano puštati nadanjima na volju. Ni gugl ni vikipedija neće vam ponuditi odgovor na pitanje - a što to nama valja

preko rijeke?

Na kraju vas moram upozorit da nije sve u tehnološkom i informatičkom napretku. Bez obzira na to što sad putem nekoliko klikova mišom možete saznati gdje se nalazi Modra rijeka, vi ipak s vremena na vrijeme pročitajte i onu Dizdarovu pjesmicu ili barem poslušajte

Indekse kako je pjevaju. Ona je proglašena za najbolju bošnjačku pjesan i siguran sam da će se još dugo zadržati na čelu tablice, makar dok naši umni profesori, kritičari i književnici ne nauče razlikovat pjesmu od pjesmice i dok ne saznaju za Skendera Kulenovića.

Pošto će biti

onih koji će vrtjeti glavom a neki će se od njih i bežiti i grozit na mene zbog toga što sam kazao da je tamo neki Skender Kulenović ipak malo višnji beskorisnom pjesničkom poslu od Dizdara, ja ću u svoju odbranu ispričati jednu zgodu. Prije nekoliko godina našem kod onog

čuturuma što prodaje knjige na Bunuru u Mostaru Skenderove sonete. I to ono lijepo bibliofilsko izdanje Prve književne komune.

- Pošto je knjiga? pitam.

- Jel puno četiri marke? veli on.

- Nije puno, rekoh pa šepah knjigu i utekoh preko Bunura bježeći od one marke kusura ko od

kakvog prokletstva. Da spadam u organizovane i dobrotom ispunjene pisce, rekao bih ko od kuršuma al mi koji smo pakosna i zavidna čubrad znademo da se od kuršuma ne može uteći kad jednom krene na svoj put ka vama.

Tek kad sam prešao most usporim korak i otvorim knjigu.

Šukur dragom Allahu te to učinih tek na obali, da sam takvu nepromišljenost učinio na mostu survali bismo se i knjiga i ja, a možda i most u Neretvu od iznenađenja. Knjigu je potpisao lično Skender, onim starinskim, debelim flomasterom.

Udesilo se da mi je baš te večeri u goste

došao najdraži ahabab, pa smo malo sjedili i akšamlučili, usput naprčujući o svemu i svačemu. U neka doba noć ja se povukoh na spavanje jer vidjeh da mi je ahabab umoran, a on bi, onako pristojan i odgojen, prije krepao od iscrpljenosti nego mi kazao

- De me bolan pusti da dahnem

dušom, ne mogu te više slušati, davežu.

Negdje pred samu zoru, u ono doba kad džinni svijaju onu veliku sjenku sa Mostara i po njemu raspoređuju dnevne sjenke, mene probudi pojava zvana nađeralo me pišati. Kad se hoćete tiho i nećujno kretati, nemojte hodati na prstima, to je samo

loša literarna figura, popularna među organizovanim i dobrim piscima. Umjesto toga, oslanjajte se na vanjski brid stopala. Tako sam ja krenuo do hale, nećujan kao Ćejen, da ne probudim svog umornog ahaba. Ali taj je strah bio posve bezrazložan, jer ga ugledah kako i dalje sjedi

tamo gdje sam ga ostavio, povijen nad knjigom sa Skenderovim sonetima i Skenderovim potpisom.

- Nisi valjda sve do sad Ćitao? upitah ga zabrinut i baš mi nešto žao što se nije odmorio.

- Aha, blagim glasom potvrdi moj ahab i podiže glavu taman toliko da mu na licu vidim dva

potoćića suza, bistra kao izvor Modre rijeke na Novom Zelandu.

Ovako vitak i elegantan, što je literarno dopušten nađin da za sebe kažem da sam mršav i suh, ja sam ujedno i poprilićno debelokožno Ćubre, što znaći da baš i neću lahko pustiti suzu zbog tamo neke pjesme. Ali i tako

bešćutan, ja i dan-danas osjetim da mi je ukazana nezaslužena milost i da me je obasjala neka neopisivo lijepa, ali kao tuć teška svjetlost svaki put kad proćitam neki od Skenderovih soneta. Zato što me oni podsjetite na jednu važnu stvar koju poćesto zaboravljam - da je insan sam

i da toj vrsti samoće nema lijeka osim smrti, a da se užas te samoće može nadvladati samo putem ljubavi, pri Ćemu valja znati da kad Skender kaže ljubav ta rijeć nije sinonim sa rijećju ljubav u djelima naših popularnih literata koji su izborili plasman u samom vrhu tabele.

Dobro, valja biti iskren pa priznati da me ni Modra rijeka nije ostavljala ravnodušnim i da je u mom životu imala ulogu koju nipošto ne bih mogao nazvati neznatnom. U nižim razredima osnovne škole veoma sam je volio Ćitati i u sebi i naglas, jer mi se ona doimala suptilnijom i

prefinjenijom od u taj vakat popularnih razbrajalica poput one hokoš-pokoš prde kokoš ili am bure bam bure ja se sakrih za bure. A u poznim gimnazijskim danima jednom sam je slušao i na koncertu. Bilo je odista neponovljivo iskustvo svjedoćiti kolektivnom zanosu publike, pri Ćemu

su u njemu prednjaćili odlikaši i vrlodobri Ćaci. Toliko je bio snažan taj zanos da se poćeo izljevati iz tijela što su se njihala skupa sa Pimpekovim glasom, pa se poćeo i na mene prenositi. Uslijed toga osjetio sam neodložnu potrebu da izaćem na zrak i zapalim Jork koji se

taman tih godina bio pojavio s onim lakonski rjećitim sloganom - S cigaretom nisi sam. Izašao sam napolje gdje me Ćekao moj lićni zanos.

E taj moj zanos, taj posvećenićki zagrljaj sa tišinom nakon Pimpekovog nazalnog ubjećivanja da nam valja preko rijeke, to je nešto na Ćemu Ću

sve do smrti biti zahvalan mom dragom Maku Dizdaru. Koji je sve dobro napisao osim jedne stvari. Pjesnici, naime, preko rijeke idu u samoći, džematile rijeku prelaze karavani, izvićaći, ribari ili desantna pješadija.